

MIROVNA POGAJANJA V PASSAICU

V Passaicu se bodo pričela mirovna pogajanja. — Delavska federacija iz New Jersey se je posvetovala s tvorničarji. — Svarilo Samuela Untermyerja. Štrajkarji naj ne poslušajo governorja Moore-a. — Posredovanje senatnega odbora. —

— Pogajanja s tekstilnimi tvorničarji se bodo pričela v petek ter upamo, da bo stavka v kratkem uravnana, — je izjavil včeraj Henry F. Hilfers, tajnik državne delavske federacije v New Jersey, ko so ga vprašali na zborovanju krznarjev v navzočnosti predsednika Ameriške delavske federacije, kakšen je položaj v Passaicu. Hilfers se je postavil s tem, "da ga je prisililo nepostavno in brutalno stališče krajevnih oblasti k posredovanju". Izrazil se je sicer tako, a je moral sam priznati, da se je precej dolgo časa obotavljal s svojim protestom proti nepostavnosti in tudi sedaj prihaja z governorjem Moorom v Passaic, da uravnava stavko tekstilnih delavcev, ne da bi jih vprašal za svet.

Na nadaljna vprašanja je izjavil Hilfers, da se lahko udeležijo pogajanj z delodajalci tudi drugi člani združenega frontnega komiteja, z izjemo voditelja stavke, Alberta Weisborda. Vsi tvorničarji, z izjemo tvrdke Forstmann-Huffman, so se odzvali povabilu na konferenco, na kateri bo on zastopal Ameriško delavsko federacijo. Tudi governor Moore se namerava udeležiti te konference, z generalnim pribočnikom Gilkysonom ter generalom Spencerjem. Na tej konferenci bodo stavkarji očitno le malo zastopani.

Stavkarski komitej ni prav nič prikrival dejstva, da imajo vsa ta nenadna prizadevanja governorja in državne delavske federacije čudno lice sedaj, ko je pripravljen sodelovati z Ameriško delavsko federacijo.

Stavkarski komitej je obljubil sodelovanje z Ameriško delavsko federacijo, če bi res prišla v Passaic reševati delavske pogoje. Če bi pa se izkazalo, da hoče Ameriška delavska federacija ovirati dosego teh ciljev, bodo napovedali neizprosno boj.

Da hočejo državni "posredovalci" delovati za tvorničarje, je razvidno iz izjave Gilksona, da mora biti stavkarski komitej zastopan le po takih članih, ki so tvorničarjem všeč.

Svetovalci, ki mislijo pošteno z delavci, so se izrekli proti posredovanju governorja Moore in njegovega državnega vojaštva. Med temi se nahaja tudi Samuel Untermyer, ki se je včeraj vrnil iz Washingtona, kjer je zastopal stavkarje pred senatnim komitejem za fabrike.

Untermyer je posvaril stavkarje pred soudeležbo pri teh pogajanjih ter jih opozoril, da se je governor, ki je postal sedaj tako delaven, tekom celih treh mesecev stavke pokazal tako zvestim hlapcem tekstilnih baronov kot da bi bil dejanski v njih službi. — Moj resni nasvet je, naj nimajo stavkarji nobenega opravka z gov. Moore-om in njegovim komitejem, — je rekel odvetnik.

Kdor je poslušal včeraj izjave senatorja Edwardsa pred senatnim komitejem, ko je skušal opravičiti vse, kar so storili podjetniki in krajevne oblasti v New Jersey, bi moral razumeti, da bi lahko stavkarji sprejeli pogoje od tvorničarjev, brez posredovanja governorja ali njegovega komiteja.

Berlin gradi restavracije v radio-stolpu.

BERLIN, Nemčija, 21. aprila. — V berlinskem radio-stolpu delajo dve restavraciji v višini 435 oziroma 165 čevljev. Prva dela se se pričela včeraj.

Gorenji restavrant bo imel prostora za sto ljudi in tudi kuhinja se bo nahajala v notranjosti stolpa. Razventila bo tam tudi bara, električna dvigala in več izhodov za silo, ki bodo vodili na železno stopnišče.

Neprestano bo svirala godba. Kakor hitro bo prenehal igrati or-

Suhači nasprotujejo držav. glasovanju.

Suhači se bodo borili proti predlaganemu državnemu glasovanju glede prohibicije. — Zapretili so, da bodo uničili referendum s tem, da se ga ne bodo udeležili.

ALBANY, N. Y., 22. aprila. — Čeprav se bodo borile suhaške sile proti državnemu referendumu glede prohibicije v sodiščih ter se bodo tudi obrnile na governorja s prošnjo, naj ne podpiše predloge, se vendar pripravljajo, da nastopijo z vso svojo silo na voliščih novembra meseca. Nekateri suhači so objavili pretnje, da ne bodo prišli na volišča ter na ta način preprečili resničen dokaz razpoloženja države glede prohibicije. V nekem pismu governorju Smithu, je naprosil državni superintendent newyorške Civil lige za javno zaslišanje glede referenda. Stal je tudi predlog, naj se določi kak poznejši datum, da bodo imele suhaške sile priložnost preizkusiti svojo moč pred governorjem.

— Mislim, da je dosti razlogov za ozirom na čast države in dobrobiti naroda, da se predloge ne podpiše, — je pisal Miller.

Politika governorja je bila doslej dovoliti takta zaslišanja ter ni nobenega razloga, da bi zavzel v tem slučaju drugačno stališče. Splošno pa se domneva, da ne vidi governor nikake ustavne zapreke in da bo predlogo podpisal.

Stališče governorja se glasi, da ni državna ustava omejevalen tem več liberalizirajoč dokument in da so edine stvari, katerih ne more zakonodajna storiti, one, katere ustava direktno prepoveduje.

Velike slavnosti po vsej Italiji.

Na obletnico ustanovitve Rima so pozdravili pri-smojeni fašisti Mussolinija kot novega Cezarja. — 60,000 dijakov je tulilo od navdušenja, ko jih je nadziral "vojvoda". — V Belgiji so zažgali Mussolinijevo podobo.

RIM, Italija, 22. aprila. — Ističasna proslava kolonialnega dne, delavskega dne in rojstva Rima je napolnila mesto s cerimonijami, paradami, spontanimi prireditvami in drugimi vprizoritvami, ki so trajale pozno v noč.

Slovesnosti so se udeležili kralj, Mussolini, člani "kabineta" in drugi uradniki. Godbe so svirale in povsod so potrkavali zvonovi. Ko je nastopila tema, so razsvetljevali žarkometi Forum in fronta ob Tiberi je bila razsvetljena. "Rojstni dan" Rima so proslavili z vojaškimi paradami in inavguracijo načrta, da se oživi slavo in sijaj starega Rima. Navdušeni govorniki na velikih zborovanjih dijakov in otrok so poudarjali pomen obiska Mussolinija v Tripolisu.

Signor Rossini, organizator fašistovskih strokovnih untj, je proslavil delavski dan z govorom v Augusteo.

Manifestacije so se vršile tudi po drugih mestih in krajih Italije, a glavna točka je bil rimski altar, zgrajen pred grobom nepoznanega vojaka v Rimu, na katerem so ves dan zažigali kadilo.

Obravnavo proti roparju Whittmore.

Banditski načelnik, proti kateremu se vrši v Buffalo proces radi dvojnega umora, je bil miren in zbran, ko sta dva trgovca pričala, da sta ga videla na licu mesta.

BUFFALO, N. Y., 22. aprila. — Najtemnejša ura v življenju Richarda Reese Whittmoreja je napočela včeraj popoldne, ko je poklicala država kot priče tri moške, ki so prisegli, da so ga videli v roparski tolpi, ki je oktobra meseca preteklega leta ubila dva člana posadke oboževane kare, obstreljala tretjega ter zbežala s plenom, ki je znašal \$93,000.

Zunaj je grmel, in dež je bil ob oknu zadohle sodne dvorane. Niti enkrat tekom pričevanja ni pokazal mladi banditski glavar, da izgublja kontrolo nad svojimi živci. Ohranil je vso hladnokrvnost, s katero je priropal zase in svoje tovarise \$830,000.

Šest prič je pričalo tekom jutranjega zasedanja, med njimi tudi John Meyer, kojega rana na roki ni še zaceljena. Meyer ni mogel identificirati Whittmoreja niti kot morileca, niti kot člana tolpe, ki se je udeležila roparskega napada.

Tekom četrtega dneva je sedel Rawlings Whittmore, oče bandita, v prvi klopi sodne dvorane. Objavil je pismo, katero je prišel v Buffalo od Mrs. Whittmore, žena bandita, ki je bila pred kratkim izpuščena iz ječe.

Meyer je bil prva priča, katero je poklical včeraj zjutraj okrajni pravdnik Moore. Pripovedoval je, kako se je peljal v Federal Reserve banko po denar z Yarringtonom in Cliffordom.

Prva identifikacijska priča, zaslišana nato, je bil Alfred Guggisbeng iz Lancastera, ki je pozitivno identificiral Whittmoreja kot enega banditov.

Druga priča je bil Charles Russell, predsednik Russell Printing Co., ki je tudi identificiral Whittmoreja kot enega banditov. Istotako je izpovedal tudi Leslie Kraft, lastnik neke tiskarne nasproti banke, kjer je bil izvršen roparski napad in dvojni umor.

Uveljavljanje nove mehiške priseljeniške postave.

MEXICO CITY, Mehika, 21. aprila. — Danes je bila objavljena nova priseljeniška postava, ki je postala istočasno pravomočna. Vsi imozemci, ki dosegajo v deželo, morajo plačati davek ter jih bodo registrirali. Imozemci, ki hočejo izvrševati v Mehiki duhovniški poklic, ne bodo pustili v deželo.

Tekom popoldneva je sedel Mussolini na prestolu podobnem odru med Slavolokom Konstantina ter razvalinami Koloseja ter gledal spreved 60,000 šolskih otrok.

Restavracija starega Rima se je pričela z inavguracijskimi cerimonijami na Trajanovem forumu, pro gledišču Marcella in pri vili Celimontanus. Na vsakem teh mest so postavili kamnito ploščo z latinskimi napisom.

BRUSELJ, Belgija, 22. aprila. — Belgiji preti diplomatski zaplet. Nastal je vsled paradiranja in sežiga pajaca z obvezanim nosom, predstavljajočega Mussolinija na antifašistovski demonstraciji, katero je vprizorilo 6000 socialistov v La Louviere.

Razdelitev velike afriške države.

Abisinijo namerava jo razdeliti. — Ta dejanje hočejo olepšati z "mandati" in "interesnimi sferami".

LONDON, Anglija, 21. aprila. — V krogih liberalne in delavske stranke se glasi, da se vrše pogajanja za razdelitev Abisinije med Anglijo, Francijo in Italijo.

"Manchester Guardian" izjavlja, "da bo postala Abisinija prvo polje za imperialistično častihlepe Mussolinija, in da angleška vlada ta načrt podpira in pospešuje, "deloma da se spravi z Mussolinijem, deloma pa, da se polasti kontrole nad vodovji Modrega Nila v Abisiniji".

Delavski organ "Herald" je izjavil včeraj, da ima kupčija glede Abisinije svoj izvor v pogajanjih med Sir Austen Chamberlainom in Mussolinijem v Rapallo, kamor se je napotil Chamberlain en mesec po Locarno konferenci, češ, "da se hoče odpočiti".

Liberali bodo spraviili danes ta tajna pogajanja v poslanski zbornici na površje ter zahtevali od vlade pojasnila.

Anglija in Italija sta se že dogovorili, a Francija je dvignila gotove ugovore, katere je treba rešiti, predno bodo vse tri sile naslovile na Ligo narodov spomenico, v kateri bodo skušali olepšati razkosanje suverene dežele, ki je sama članica Lige.

V diplomatskih krogih so izjavili včeraj, da bodo novi dogovori dalekosežnega učinkovanja na afriške probleme ob Sredozemskem morju. Med drugim domnevajo, da bo s tem potlačena častihlepnost Italije.

Abisinija, ki je dvakrat tako velika kot Nemčija, ima velike naravne zaklade, ki so skoro še nedotaknjeni. Angliji bi dobro prišla kontrola nad jezerom Isano, iz katerega teče Modri Nil, ki namaka Sudan ter lahko omogoči izvrševanje velikih načrtov za produkcijo bombaža.

Nadaljna odkritja v ponarejevalni aferi.

Ministr. predsed. Bethlen je bil član tajne družbe. — Grof Pallavicini je obdolžil Rakovskija ponarejanja francoskih bankovcev.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 22. aprila. — V madžarskem parlamentu je vzbudil zastopnik legitimistov grof Jurij Pallavicini velik vihar s svojo trditvijo, da so bili ministrski predsednik Bethlen, notranji minister Rakovski in predsednik vrhov. sodišča Toereky člani tajne družbe, dočim vodijo navidezno kampanjo proti tajnim družbam v škandalu radi ponarejanja frankov.

Pallavicini je rekel, da se je sam pridružil leta 1920 tajni družbi, ker je stal pod vtisom, da naslednje slednja "patriotične" elije in ker mu je dal admiral Horthy osebna zagotovila v tem oziru. Pozneje pa je izvedel, da je edini namen organizacije podpiranje Bethlenovega režima in nič drugega. Vsled tega je zapustil tajno družbo.

Citiral je škofa Zadravca, ki je tudi zapleten v ponarejevalno afero, ki je rekel škofu Nikitsu, nadaljnjemu cerkvenemu knezu: — Moja vest je pomirjena ker je Bethlen z nami.

ZAHTEVE SUHAŠKIH VODITELJEV

Suhaški voditelji zahtevajo več časa. — Duhovnik je izjavil, da so mokračni korumpirali sodišča. — Senator Reed ni bil navzoč, ker je moral razpravljati o italijanskem dolgu. — Živahna debata.

WASHINGTON, D. C., 22. aprila. — Trpkost razpoloženja med mokračmi in suhači tekom zaslišanj pred senatnim podkomitejem je bila povečana včeraj vsled formalnih obdolžitev suhačev, češ, da jih je senator Reed iz Missourija, edini mokraški član komiteja, resno oviral v predložitvi njihovega slučaja.

Suhači so izjavili, da so dolga križna zaslišanja prič skrhila njih čas na polovico. Številne njih priče, poklicane iz velikih razdalj, so bile prisiljene odpotovati domov, ne da bi jih zaslišali, ker je bil čas, določen zanje, porabljen za vprašanja senatorja iz Missourija.

Senator Reed se ni udeležil včerajšnjega zaslišanja, ker je bil v senatu zastran uravnave italijanskega dolga. Živahna bitka pa se bo najbrž unela danes, ko bodo razpravljali o obdolžitvah suhačev in njih zahtevi, da se jim dovoli več časa.

Senator Reed bo mogoče odgovoril na obdolžitve. Če bo nastopil Wayne Wheeler, bo postala seja izvanredno živahna, ko ga bo pričel zasliševati senator Reed. Senatorja Harreld in Goff sta baje za to, da se dovoli suhačem več časa in mogoče je, da bo lahko dobiti tudi glasova senatorjev Walsha in Gilletta, vsled česar bo senator Reed preglashen.

Vrjetno je, da bodo dovolili suhačem več časa in da bodo nato tudi mokračni zahtevali več časa.

Father Curran iz Wilkesbarre, Pa. je vzbudil prav posebno zanimanje, ko je odločno zanikal trditve Rev. Kazaczuna iz Sugar Notch, Pa., glede razmer v antracitnem ozemlju.

Rev. Curran, ki je znan radi svojega dolgoletnega delovanja med premogarji, je izzval pričevanje onega duhovnika ter povabil komitej, naj pošlje delegacijo v premogarski okraj, vključno Sugar Notch, da vprizori neodvisno preiskavo ter določi, "če je priča preteklega tedna govorila resnico ali če lažem jaz."

Pod vanstvom madžarskega policijskega načelnika Andrassyja je izdal leta 1922 neki orožniški poročnik na Madžarskem ponarejene čehoslovaške krole. Sedanjji minister za notranje zadeve Rakovskij je bil določen, da spravi ponarejene bankovce v promet.

Ko je podal Pallavicini to izjavo, so skočili vsi poslani s svojih sedežev. Desnica je imenovala govornika obrekljiveca, dočim je zahtevala levica odstop Rakovskega.

Ko je bil zopet napravljen mir, je nadaljeval Pallavicini z izjavo, da je odločil Rakovskij naročilo z utemeljitvijo, da ni mogoče spraviti v promet bankovcev po 500 kron. Priporočil je ponarejanje bankovcev po 50 kron. Predsednik zbornice je prekinil na tem mestu Pallavicinija ter ga prosil, naj ne poda nikakih navedb, katerih ne more dokazati. Pallavicini pa je rekel: — Vse bom dokazal, ko bom stavljen pred sodišče.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razporedila na zadnje pošte in tiskanje "Poštni tehnični urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razporedila na zadnje pošte in tiskanje Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben postop.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se vsakrat in vsprej: računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

20 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telefon: Cortlandt 4887

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

81

(Nadaljevanje.)

Po preteku štirinajstih dni pa sem dobil od nje kratko sporočilo. — Marcel, prosta sem! — je pisala in nič drugega. Odgovoril sem ji, da smatram dneve žalosti za svete ter dal izraza svojemu obžalovanju vspricho smrti tako odličnega moža kot je bil Karol Ravensberški. Prosil sem jo, naj mi dovoli, da pridem po preteku žalosti k njej ter sprejemem iz njenih rok najvišjo blaženost. — Smatral sem se obvezanim. Moje pismo je očividno uničila, ker ga ni so našli med zapuščenimi korespondencami.

— Kmalu nato pa je prišla krožiti po mestu govornica, izprva šepetaje, a nato vedno glasneje, da je dohitela Ravensberžana smrt iz rok njegove žene. Predno je bilo mogoče pojmiti celo strašno stvar, je bila Marija Ravensberška aretirana ter stavljena pod obtožbo umora.

Neki odslovljeni služabnik jo je izdal, — našle so se nadaljne priče in kar je ostalo, — počiva v tej črni krsti. Dovolil mi, da ti ne opišem podrobnosti strašnega konca, ki je napravil name tako strašne učinek. One besede: — Da, če bi bila vdova, — izgovorjene brez premisleka in zavestnosti, me so zasledovale z vsemi mukami kesa. In vendar nisem mislil ničesar s temi besedami. Opijela se me je misel, da je umrla radi mene, zakopana kot pes med grobiščem grobnikov.

Ko so ljudje, povsem nenaumeravano, govorili v moji navzočnosti, da bi bilo njeno truplo zanimiv predmet za anatome, bi bil skoro zblaznel. Stori sem, kar sem pač mogel storiti. Šel sem k kralju, mu izrešil svoje srce ter ga prosil za milost, da smem na svojih lastnih tleh položiti k večnemu počitku zemeljske preostanke ženske, ki je umrla zame. Kralj me je skušal potolažiti ter dal ukaz, da se celo stvar zamolči. V tišini noči, po onem strašnem dnevu, so prinesli njeno truplo v črni krsti v mojo hišo in pri krsti sem ostal na straži.

O, Iris, lahko si predstavljaš, kaj sem pretrpel v oni noči. — Moj služabnik je bil poučen o celi stvari in tudi župnik, isti, ki posluje še sedaj tukaj. Slednji je dobro poznal vse koticke gradu ter mi predlagal kot zadnje počivališče za nesrečno ženo staro krsto iz svineca, namenjeno nekakemu nekemu mojemu pradedu, katerega pa so pokopali v tuji zemlji.

Vsled tega smo napravili iz tega prostora rakev in obenem kapelico, v kateri se vrši redna služba božja za vno izveličanje duše, ki bo mogoče počivala sedaj, ko je prišlo njeno dete, da potoči par solza na njenem grobu. Ti veš, Iris, da sem živel celih dvajset let tukaj kot puščavnik, da sem rabil skoro človeško generacijo, predno sem se opomogel od strašnega duševnega razburjenja. Postal sem povsem drugi človek z mučno mislijo: — Tvoje besede so jo zavedle. — Tedaj pa si stopila ti v moj krog, Iris, in novo upanje se je naselilo v mojem srcu.

Sedaj vidiš, zakaj sem se pomisljal celih štiri in dvajset ur, predno sem te pritisnil na svoje srce kot svojo nevesto, potem ko sem izvedel, čigav otrok si. Misli sem, da se ti moram odreči, da ne smem vzeti za ženo hčerko ženske, katero so moje nepremišljene besede zavedle k strašnemu dejanju. Dobra sreča pa me je povabila v najtemnejši uri mojega življenja k modremu in svetemu možu, predstojniku kapucinskega samostana v Fiesole, ki se je odločno boril proti mojim pomislekom. — Odločil sem se za najboljšo, moja draga, Iris. Amen.

Knez je končal, a že preje se je dvignila Iris ter stopila poleg njega.

— Danes šele sem postala v resnici tvoja žena, ker si mi otvoril pogled v globino svoje duše, — je rekla priprosto. — Ali se mi bô škodaj posrečilo začeti to globoko rano? Nepreračunljivo, kot pravijo je srce človeka, ki vara samega sebe najlažje, — a za tvoje srce jamam vselej. Strašen demon ji je moral navdihniti tako razlago tvojih besed. . . .

Vsa prevzeta je prenehala.

— Umrla je v miru z Bogom, trdno in skesana, — je rekel knez. — Upajmo, da je tudi v onem drugem svetu oproščena. Nisem lahko koveren, prost sem vseh spiritističnih idej, a samjalo se mi je večeraj, da sem jo videl pred seboj z lasmi v svojih rokah ter prošnjo na ustnih: — Reši mojega otroka! — Eno uro pozneje sem dobil brzojavko profesorja, vsled katere sem prihitel semkaj.

Vsa pretresena se je sklonila Iris nad priprosto, črno krsto in debele solze so ji kapale iz oči. Knez pa je ni motil ter pustil, da se izjoka. S temi solzami je izginila tudi bolesta napetost in mogoče je vzrasla iz njih tudi evetka, o kateri je stara dama tako pomembno govorila.

Iz teh solza pa je Marcel tudi spoznal, da je premagana groza, ki je dosedaj navdajala to bitje. Tukaj je stala čista, brezmadežna hčerka ter pretakala vroče solze sočutja in odpustčenja na krsto svoje matere, obremenjene s krivdo.

Knez ni hotel zamkrat povedati Iris, da ga ni Marija Ravensberška nikdar ljubila in da jo je mikala le črna krona.

Tekom dolgih let osamljenja mu je postalo marmikaj jasno in pomanjkljivosti značaja lepe žene so se mu prikazale v polni nagoti. Čutil je, da je zadostil svoji krivdi napram njej. Skoro dvajset let je potreboval, da se je opomogel od duševne razburjenosti in njenemu truplu je dal primerno počivališče. Nikdar pa si ni mislil, da bo nudil njenemu otroku neskaljeno življenjsko srečo. . . .

Sigrid je že davno izginila iz vrst in Marcel je moral predramiti svojo ženo iz globokih razmišljanj.

— Pojdi, Iris, čas je, — je rekel nežno ter jo pogladil po lasih. — Pomni sedaj kraj, kjer sveti rdeča luč in nemoteno boš lahko prišla semkaj, kadarkoli boš hotela.

Iris se je dvignila, a predno je zaprla pokrov, je položila na črno krsto šopek evetk. — To je bilo priprosto dejanje, a vendar tako ganljivo in veličastno, da je razprostrl knez obe svoji roki ter pritisnil Iris na svoje srce, polno svečanih obljub.

Nato je skrbno zaprl vhod k rakvi.

Šele ko sta prišla ven, je čutila Iris, kako potrebna je počitka. Marcel jo je povedel najprej v svojo sobo ter našel tam zdravnika in profesorja, ki sta čakala.

Profesor je prosil, da sme biti navzoč pri konzultaciji ter pojasnil dogodke prejšnjega večera.

Iris je potrdila vse, a ne več na apatični način kot dan poprej, a vendar z gotovim obotavljanjem, kot človek, ki se ne more spomniti več rešitve stavljenega uganke.

— In moj pravorek je, — je zaključil profesor, — da smatram gospo Knežinjo za pozitivno nezmožno, da bi vprizorila nasilno dejanje, proti sebi in svojim svojcem.

— V tem soglasjem popolnoma z vami, — je rekel Marcel, — če.

IZREDNO MOČAN ČLOVEK

Na sliki vidite grškega atleta Gusta Lessisa, kateri si da na svojih prsih zdrobiti osemsto funtov težko skalo.

prav pričava s tem proti temu, kar sva videla na lastne oči. Govori, Iris, povej nam, kaj te je napotilo k temu strašnemu koraku!

— Ne vem, — je rekla Iris pritajeno. — V meni je bilo nekaj — neki glas, ki me je silil storiti to. Pomoči je postajal hujši, čeprav sem vzela Erika k sebi, ker sem se bala biti sama. Samomor? Ali nisi strahopeten, slab in grešen? Kdo sme položiti nase svojo roko? In vendar, — morala sem storiti to. Molila in prosila sem, se zvižala po tleh kot črv, a glas mi je ukazoval, da moram umreti. Kot da se hočem oprijeti rešilne slame, sem vzela Erika s seboj, a tudi on me ni obvaroval. Kaj naj še povem? Groza me je bila pred svojim lastnim dejanjem, a vendar sem ga storila. . . .

— In glas, — kaj dela glas sedaj? — je vprašal zdravnik prijazno.

Iris se je obrnila proti njemu.

— Ne čujem ga, kadar je Marcel pri meni, — je odvrnila. — In drugače le še kot iz velike daljave. Ne morem se spomniti, odkod prihaja. — vse je zmedeno v mojem spominu, kot da leži gosta megla preko njega.

— No, — je rekel zdravnik po kratkem odmoru. — No, gospodi profesor, govorite sedaj. — Brez vašega ostrega opazovanja ter duhovite kombinacije in obrazložitve slučaja, bi stali še dolgo časa pred rešitvijo uganke, ob kateri se je razbila še marsikatero obsežnejše znanje kot je moje.

(Dalje prihodnj.)

H. I. MAGOG:

Lakasta škrinjica.

— Jaz sem, jaz! je zaklical g. Magneux služkinji, ko je samozvestno stopil na vrt. Na dajte s motili. Polona; bom že sam našel vašega gospoda.

Tako je postrežnica Polona nadaljevala svoje delo v vrtu in so sed Magneux je stopil v hišo svojega starega znanca Valleuse, štiridesetletnega sameca.

Potrkal je na priprta vrata njegove sobe in ne da bi počakal odgovora, jih je naglo odprl. Bil je vedno brezobziren.

— Dober dan, Valleuse. Dali ste me poklicati.

Valleuse je stal za omaro, odmaknjeno od zida, in je z ozlovoljeno kretnjo naglo zaprl vrata skrivne vžidane blagajne. So sed Magneux je ravno še lahko v njej videl škrinjico iz črnega lakca, na kateri so bili naslikani zlati ptici.

— Aha, se je začel rogati, zdaj vas pa imam; tu skrivite svoje zaklade? Ali ni bolj varno najeti si safe v banki?

Valleuse se je nerodno skušal nasmejljati.

— Nikdar ne mislite, da imam tu skrit denar, je ugovarjal in naglo porinil omaro nazaj k zidu.

— Mislim si, kar hočem je odvrnil Magneux in se na glas zakrohotal.

— Prositi sem vas dal, da pridete k meni, ker moram odpotovati za pol leta. Ali vam smem zaupati za ta čas ključne hiše in vas prositi, da pazite na njo? Morda bo vaša gospa tako ljubezna, da od časa do časa pride malo pogledat, če je v hiši vse v redu!

— Sprejeto! je vzkliknil Magneux.

Mesece dni je preteklo, odkar je bil Valleuse odpotoval. Magneux je začel obirati sadje na vrtu svojega odpotujočega sosedu, čeprav mu je žena boječe ugovarjala. Toda njene lepe, žalostne oči so se naglo povesele pred njegovimi. Bil je sirov in tiranski in ni dopuščal, da kdo kritizira njegova dejanja.

Blizal se je dan, ko bi moral plačati veliko svoto, a je ni imel na razpolago. Postal je zamišljen, kajti stvar ga je zelo skrbela. Od tega časa naprej je dolgočasil svojo ženo z neprestanim pritožbami in jadikovanjem.

— Jaz sem pa res bedast! je vzkliknil nekega večera. Že vem, odkod si lahko izposodim to svoto: iz škrinje v skrivališču najinega prijatelja Valleusea.

— Kaj? je preplašeno vprašala gospa Magneux.

— Ta osel je pred menoj zaklenil v skrivališče za omaro škrinjico z denarjem. Ko sem bil zadnjič pri njem, sem ga zasačil ravno, ko je zapiral.

— Ti se vendar ne boš drznil. . . .

— Zakaj pa ne? Preden se Valleuse vrne, bom že prišel do denarja in mu bom vrnil vzeto svoto, da o stvari ne bo imel pojma. Sicer pa, če bi bil on tu, bi jaz itak stopil k njemu in bi mi on ta denar rade volje posodil. Mislim, da ne bo težko odpreti skrivališča. . . .

Kar pa se tiče lakaste škrinje. . . .

— Lakaste škrinje? je blede kakor zid zamišljen dejala gospa Magneux. Ne, tega ne boš storil! je nato vzkliknila tako energično, da jo je njen soprog kar debelo pogledal, ker takega tona od nje ni bil vajen.

— Ne, tega nečem! To je kraja! To je zloraba zaupanja, mu je dejala odločno.

— Torej imaš raje, da faliram?

— Da je odvrnila odločno. To bi bilo bolj častno.

— Tebi se danes meša! Jaz bom storil, kar sem sklenil. Takoj grem po ta denar.

Hotel je odriniti svojo ženo, a se mu je z vso silo zoperstavila.

— Čuj, je dejala z resnim glasom, če storiš to nesramno in brezčastno dejanje, me pri povratku ne boš več našel tu. Odsli bom, preden se vrneš. Za vedno!

— Prosta ti je pot! se je rogala njen mož Saj gre ekspres v Pariz v dvajsetih minutah! Itak ni maš nikogar nikjer; če te bo pamet srečala, se že še povrneš!

Odšel je. Ko pa je odklepal hišna vrata pri odsotnem prijatelju, je videl, kako je zbežala njegova žena, zavita v plašč, z doma proti kolodvoru.

— Komedijsa se nadaljuje! se je smejal. No, s pol poti h kolodvoru se bo že vrnila.

Nekaj trenutkov pozneje je stal pred skrivnimi vratami v zidu. Precej časa je trajalo, preden se mu je posrečilo jih odpreti. Potegnil je črno lakasto škrinjico.

co iz odprtine. Ta ni bila zaklenjena. V njegovo veliko čudo so se pa nahajali v njej povezani listi papirja, ki niso bili niti bankovci, niti vrednostni papirji.

— Pisma! Ljubavna pisma! je razočarano vzkliknil Magneux. Ko jih je pa slučajno natančneje pogledal, je videl, da so pisana in podpisana od . . . njegove žene, ki jo je ob tem času odvedel ekspres seveda nikamor drugam kakor k njegovemu prijatelju Valleuseu.

Divje je zatulil, treščil škrinjico ob tla, dvojno razočaran zažugal s pestjo fotografiji hišnega posestnika, ki je visela ob steni, ter v svoji onemogli jezi zakričal:

— Tat!

POROKE V EVROPI

„N. Wiener Journal“ prinaša zanimivo statistiko sklepanja porok v Evropi. Marsikomu bo novo, da na splošno število porok v primeri s predvojnimi leti raste, tako da je naraslo lani v celi Evropi na tri in pol milijona. Od teh odpade okrog 1.25 milijona na sovjetsko Rusijo in Ukrajino. Za Rusijo pride Belgija in na tretjem mestu Ogrska, na petem Nemčija. Procentualno najmanj porok se sklene na Švedskem in Norveškem. — Seveda je ta statistika toliko pomanjkljiva, da ne pove koliko zakonov je bilo isto leto ločenih; kajti gotovo je tudi to število danes večje kot kdaj prej. Vključno temu, da se ljudje danes bolj ženijo, pa število porokov pada. Le Rusija in Francija (!) sta v tem oziru v primeri s predvojnimi leti nekoliko napredovali nazaj, in stoji danes v isti vrsti s Francijo in Irsko. — Nazadovanje rojstev se danes nekako paralizira s tem, da je tudi umrljivost skoro v vseh evropskih državah danes manjša kakor je bila pred vojso. Vendar se je nad omenjenim nazadovanjem — ki je spričo naraščanja porok še bolj značilno — treba resno zamisliti.

ALI VESTE —

da sklepata Anglija in Jugoslavijska trgovinsko pogodbo ter da zastopa Anglijo poslanik Kennard, Jugoslavijsko pa načelnik trgovske zbornice, Sava Kukič? Ali veste, da vsebujejo Helmars samo 100% čisti turški tobak in da je turški tobak najboljši in najbolj zadovoljiv tobak za cigarete?

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki Vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljeni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnje za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavlani sedaj potovati.

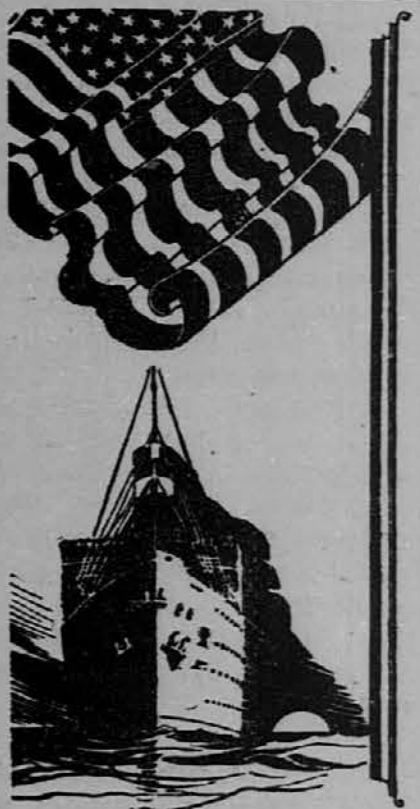
FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ADVERTISE in GLAS NARODA

Kretanje parnikov - Shipping News

24. aprila:
Majestic, Cherbourg; France, Havre.
25. aprila:
Mauretania, Cherbourg; America, Bremen, Republic, Bremen.
26. aprila:
Berlin, Bremen; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
30. aprila:
Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg.
1. maja:
Paris, Havre.
5. maja:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg; Bremen; Orca, Hamburg.
6. maja:
Westphalia, Hamburg; Muenchen, Bremen.
8. maja:
Olympic, Cherbourg.
12. maja:
Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
13. maja:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.

15. maja:
Majestic, Cherbourg; France, Havre; Sierra Ventana, Bremen.
16. maja:
Columbus, Cherbourg; Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.
19. maja:
Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
20. maja:
Thuringia, Hamburg.
22. maja:
PARIS, HAVRE; SKUPNI IZLET.
25. maja:
Leviathan, Cherbourg.
26. maja:
Leviathan, Cherbourg.
26. maja:
Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen.
27. maja:
Stuttgart, Cherbourg; Bremen; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
29. maja:
Olympic, Cherbourg.
22. junija:
MARTHA WASHINGTON, TRST; SKUPNI IZLET.
6. julija:
PRESIDENTE WILSON, TRST; DRUGI SKUPNI IZLET.

United States Lines

45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je postal naš zastopnik za Cleveland in okolice

Mr. LOUIS RUDMAN, ki je v Indianapolis, Ind., zastopal naš list nad dvajset let. Pred kratkim si je ustanovil stalno bivališče v Clevelandu ter nam sporočil, da namerava tudi v Clevelandu vršiti isto delo za naš list, ki ga je tako uspešno vršil v Indianapolisu.

Mr. Rudman je mož poštenjak od nog do glave ter mu v vseh ozirih lahko zaupate. Pravico ima pobirati naročnino za naš list, sprejemati denar za oglase in naročila za knjige, ki jih ima Glas Naroda v zalogi.

Rojakom ga toplo priporočamo ter želimo, da mu gredo na roko Uprava "Glasa Naroda".

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

n naročilom pošljite ename ali money order na:

"Glas Naroda"
82 Cortlandt St.,
New York, N. Y.

ADVERTISE in GLAS NARODA

SAMO 6 DNI PREKO

o ogromni parniki na olje
PARIS — 30. aprila
FRANCE, 15. maja.
Havre — Parisko pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in piljača.

French Line
19 STATE ST., NEW YORK
ali lokalni agentje.

Želim izvedeti za naslov svojega bratrance FRANKA KNAP, ki je bil svoječasno v Welland, Ont., Canada. Prosim cenjene rojake, če ko ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali pa naj se sam oglasi. — Joseph Melle, 25 Perry Ave., Vandergrift, Pa. (2x 22,33)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA